

Jaarverslag 2023

Diaconie Protestantse Gemeente De Bilt

Wijkgemeenten Oosterlichtkerk en Dorpskerk

Diaconaal Appel 2023

De eerste zondag van februari is in onze kerken de aftrap van het Diaconaal Appèl. Dit jaar stond het D.A. in het teken van overstromingen wereld wijd i.v.m. de watersnoodramp in Nederland van 1953, precies 50 jaar geleden. Toen werd Nederland vanuit veel landen geholpen. Nadat ons land van die watersnood was hersteld, is door de kerken besloten iets terug te doen. Vanuit het besef dat overal ter wereld rampen gebeuren, is het Werelddiaconaat ontstaan.

Tholen 1953:

Bangladesch 2023:

Voorwoord door de voorzitter:

Beste lezers van ons jaarverslag 2023,

Met gepaste trots en dankbaarheid bieden we jullie hierbij ons verslag aan van de diaconale activiteiten die we namens de Protestantse Gemeente De Bilt in het jaar 2023 mochten ondernemen. Naar vermogen hebben we weer geprobeerd om te doen wat we konden doen om namens onze kerken steun te verlenen aan initiatieven die beogen er te zijn voor mensen in de knel, zowel in Nederland als in veel landen waar noden zijn en/of oorlog woedt. Helaas zijn die noden groot en het lijken er steeds meer te worden zodat een uitdaging in ons werk is om te kiezen uit de vele mogelijkheden voor steunverlening. Ook in 2023 hebben we de lijn van bewuste intering van ons diaconaal vermogen weer doorgetrokken. In totaal gaven we ca. € 65.000,- meer uit dan we ontvingen.

We zijn dankbaar voor de mooie opbrengsten van onze gekozen collectiedoelen en danken alle gemeenteleden hartelijk voor de doorgaande steun. Van harte hopen we dat het 'omzien naar elkaar' (dat we altijd hopen te bevorderen) als DNA van onze gemeente ook echt in ons allen geworteld is. Er zijn gelukkig veel voorbeelden te noemen als tekenen hiervan. Met goede moed, goede hoop en Gods steun mochten we zo het nieuwe jaar 2024 ingaan.

Op hoop van zegen

Aad van der Meer (voorzitter diaconie)

Samenstelling van het College van Diakenen (hierna CvD) in 2023:

Vanuit wijkgemeente Oosterlichtkerk (hierna OLK) :

Aad van der Meer voorzitter, lid dagelijks bestuur (hierna DB)

Marijke van Veelen, aandachtspunt vluchtelingen

Hans Oskam administrateur, geen ambtsdrager

Vanuit wijkgemeente Dorpskerk (hierna DK)

Lydia Timmer, jeugddiaken

Rianne Hoogendijk afvaardiging naar Algemene Kerkenraad (hierna AK) en redacteur Diaconieuws

Andries Kamstra, penningmeester, lid DB

Geetje van Dijk, secretariaat, lid DB

We werken prettig samen in het college en mogen daarbij gelukkig rekenen op steun van diverse betrokken gemeenteleden, maar uitbreiding van het aantal diakenen is zeker gewenst gezien de grote hoeveelheid taken en de mooie activiteiten die we extra zouden kunnen uitvoeren met meer mensen. Oorspronkelijk was het de bedoeling om in iedere kerk 5 diakenen te hebben. Heeft u/hebben jullie belangstelling? Laat het ons weten.

Taak diaken: In principe is er bij iedere dienst een diaken aanwezig. De (digitale) inzameling van de gaven en de bediening van het Heilig Avondmaal zijn daarbij de

belangrijkste taken. Eén keer per maand komt het College van Diakenen bijeen om te vergaderen, afwisselend in OLK en De Voorhof. Zo nodig komt ook het DB bij elkaar en wordt er veelvuldig afgestemd via email en per telefoon. Het CvD wordt ondersteund door diverse werkgroepen en commissies en individuele gemeenteleden.

Er werden diverse webinars gevolgd door de diakenen, bijv. 40 dagentijd Kerk in Actie (hierna KiA) en focuslanden KiA.

Daarnaast bezochten 2 diakenen de regionale actiedag van KiA en hebben we veel contact gehad met de KiA-consulent Arjan Bikker, die ook een diaconievergadering bijwoonde.

Gemeenteleden worden op de hoogte gehouden van diaconale collectes, opbrengsten, activiteiten e.d. door middel van het Diaconieuws en vaste rubriek in Het Kerkvenster, dat maandelijks uitgegeven wordt. De column van de voorzitter roept op tot diaconale bewogenheid en inspireert de lezers om om te zien naar elkaar.

Adviescommissie diaconale doelen:

(hierna ADD) Deze waardevolle commissie met vier leden uit de beide kerken draagt collectedoelen aan en doen tevens voorstellen voor oudejaarsbijdragen en giften. Verder opmaak collecterooster, samenstelling van omschrijving collectedoelen voor Zondagsbrieven en Kerkvenster en (mede)organisatie van het Diaconaal Appèl. Commissieleden 2023: Tineke Menger, Tineke Zijlstra, Jeroen Jumelet en Arja de Klerk.

Werkgroep Oecumenisch Diaconaat De Bilt – Bilthoven – Den Dolder:

(hierna WOD) Dit is een lokaal diaconaal fonds van een aantal samenwerkende diaconieën, die binnen het gebied van de burgerlijke gemeente hulp verleent aan niet-kerkleden. Daarnaast wordt er jaarlijks een kerstactie in de vorm van waardebonnen/attenties georganiseerd. Namens PKN De Bilt hebben Marinus Veldhorst en Aart Verhoef zitting in de WOD. Financiële steun komt vanuit de deelnemende kerkgenootschappen.

Commissie Oogstdienst/Dankdag voor gewas en arbeid:

Diverse vrijwilligers werken mee aan het klaarmaken van zogenaamde 'dankdagtasjes'. Inge Lodder is hierbij contactpersoon in de OLK, Geetje van Dijk vanuit de DK en CvD.

Werkgroep collecterooster:

Deze commissie is door de AK ingesteld om het collecterooster op te stellen met het College van kerkrentmeesters (hierna CvK). Namens de diaconie zit Tineke Zijlstra in deze commissie.

Sectie Landerijen:

Toezicht/beheer van de 12.2 ha. aan landerijen in het bezit van de diaconie. Het CvD wordt hierin geadviseerd door Teus Spelt. We streven naar een

natuur inclusief gebruik van de te verpachten gronden. 6,2 ha. van dit geheel is verpacht aan een biologische melkveebedrijf

Acties, activiteiten en evenementen

Het Diaconaal Appèl 2023:

Dit stond, zoals te lezen is op het voorblad, in het teken van overstromingen wereldwijd en werd geïntroduceerd in de jaarlijkse gezamenlijke diaconale dienst, dit jaar op 2 februari in de DK. De digitale collecte werd gepromoot d.m.v. een flyer met acceptgirokaart in het Kerkvenster van maart. Deze keer werd niet gekozen voor een verdeling over twee doelen in binnen- en buitenland, maar voor het overmaken van de totaalopbrengst naar Kerk in Actie die hiermee o.a. boeren in Bangladesch steunt in gevecht tegen overstromingen door o.a. klimaatverandering, door duurzame hervormingen van het landbouwbeleid.

Aandacht voor ouderen en naasten:

Dit werd gerealiseerd door financiële ondersteuning van de kerstlunch in OLK en adventsmiddag in De Voorhof. Uiteraard zijn ook weer beschikbaar gesteld de al genoemde tasje met 'oogstproducten' voor 85+ gemeenteleden in november met dit jaar kaas, crackers en jam van lokale ondernemers, alsmede een bijbels dagboekje, kaart en tijdschrift. Gemeenteleden bezorgden deze tasje en brachten meteen een bezoekje aan de ouderen. Ook voor zieken was een tasje beschikbaar en enkele blanco tasje.

We hebben regelmatig en goed contact met diverse organisaties als Mens de Bilt, Samen voor De Bilt en CJG.

De Buurtkamer; inloopmogelijkheid op dinsdagmorgen in De Voorhof, om mensen met elkaar in verbinding te brengen en eenzaamheid tegen te gaan, heeft veel deelnemers. Deze activiteit is uitgebreid met een maandelijkse lunch, waar ook veel belangstelling voor is. Coördinatie door Ineke van der Wulp in samenwerking met een groep van acht vrijwilligers uit beide kerken.

Detentiecentrum Zeist wordt gesteund door een jaarlijkse bloemengroet, kist fruit rond Dankdag en een bijdrage voor kerstpakketten voor de ingeslotenen.

Voedselbank:

In beide kerken staan permanent inzamelbakken om houDBare producten voor voedselbank De Bilt in te zamelen. Ook tijdens de vieringen rond Dankdag voor gewas en arbeid/Oogstdienst is er een speciaal verzoek om producten mee te brengen. Er wordt gewerkt aan de mogelijkheid voor buurtbewoners om tijdens De Buurtkamer in Voorhof en het Stiltemoment in OLK ook producten in te leveren.

Voedselbank De Bilt weet dat ze altijd mag aankloppen wanneer er tekorten zijn. Eind van het jaar konden we voor een mooi bedrag stukjes bio-kaas aanbieden van de biologische boerderij de Bonte Parels.

De Voedselbank Utrecht kon gesteund worden met een grote partij producten van Fair Trade Original. Deze producten, die i.v.m. het aflopen van de uiterste verkoopdatum, goedkoop ingekocht konden worden.

Verder op in dit verslag is te lezen dat ook andere noodlijdende voedselbanken in Nederland gesteund konden worden uit de eindejaarsbijdragen.

Vanuit de diaconie is steun ondersteuning verleend aan een project van de Vakantie Bijbel Groep. De oudste kinderen vulden 80 dozen met artikelen voor de voedselbank.

Deelkast:

In juni kon de deelkast bij de OLK in gebruik genomen worden. Ieder wordt uitgenodigd om wat hij overheeft in de kast te leggen, zodat er naar behoefte uitgenomen kan worden door mensen die dat nodig hebben. Er wordt veel gebruik gemaakt van de kast. Helaas kunnen we niet altijd zeker zijn van goede bedoelingen en is er ook vandalisme. We kijken de situatie nog even aan tot mei 2024. De diaconie heeft de kast laten maken door MBO vakschool Nimeto en draagt bij aan de producten in de kast. Vrijwilligers beheren de kast.

Aandacht voor kinderen en jongeren:

Dit was er in de vorm van een attentie voor examenkandidaten en voor de kinderen van de kindernevendienst een boompje voor in de tuin n.a.v. de duurzaamheidszondag.

Via de Actie Vakantietas van KiA (in samenwerking met diverse kerken in De Bilt en Den Dolder) zijn weer ruim honderd rugzakjes gevuld met speelgoed om de zomervakantie door te komen. Tasjes zijn ingeleverd bij de Voedselbank.

De diaconie geeft jaarlijks financiële steun aan het jeugdwerk omdat het jeugdwerk bijdraagt aan het diaconale bewustzijn van de kinderen.

Dit jaar ging een jongere mee met de GZB Experience Reis naar Costa Rica. Zijn reis is financieel ondersteund. Een mooie presentatie van deze diaconale reis werd tijdens een kerkdienst vertoond. Ook heeft de diaconie bijgedragen

aan de 24 uren fietstocht van vier jongeren, waarvan de opbrengst ging naar kansarme jongeren in Costa Rica, n.a.v. de Experience Reis.

Praktische hulp vluchtelingen Oekraïne: Taal activiteiten voor vluchtelingen:

Dit jaar is de hulp aan vluchtelingen geïntensiveerd. Er zijn veel vluchtelingen bijgekomen in De Bilt die een plek zoeken om te wonen en te leven. Er zijn op dit moment alleen al meer dan tweehonderd Oekraïense vluchtelingen in De Bilt, die geen Nederlands praten en vaak ook geen Engels.

Tot oktober is er lesgegeven door Annigje Roepers, daarna zijn we begonnen met individueel les te geven door vrijwilligers, gecoördineerd door Annelies en Marijke.

We werken sinds kort samen met Steunpunt Vluchtelingen De Bilt, Idea Bilthoven, Centrumkerk Bilthoven en Mens De Bilt om als gemeente zo goed mogelijk mensen op te vangen.

In de Voorhof zijn er op meerdere momenten in de week taallessen, die gegeven worden door een aantal bevlogen vrijwilligers die op een hele gezellige en ongedwongen manier helpen om vluchtelingen zo snel mogelijk te laten participeren in Nederland.

De taallessen op de **woensdagmorgen** worden in een één-op-één situatie gegeven in de Voorhof. Gemiddeld zijn er acht vrijwilligers beschikbaar en zijn er tussen de tien en vijftien deelnemers. Het niveau is heel verschillend: van mensen zonder vooronderwijs tot universitair geschoolden. Sommige krijgen les in een groepje.

Daarnaast is er op de **donderdagavond** gelegenheid om het Nederlands praten te verbeteren tijdens het Taalcafé, waar wederom een groep vrijwilligers helpt om ze goed mogelijk Nederland te gaan begrijpen. Gemiddeld zijn hier ook ongeveer tien deelnemers waaronder een paar kinderen en jongeren. Zij oefenen ook Nederlands, maar dan op hun eigen manier met een eigen vrijwilligster.

Er zijn nu ook een paar tieners die op vrijdagavond naar Het Baken gaan om daar mee te doen met het Tiernmoment.

Financiële hulpverlening:

De diaconie verschaft op verschillende manieren financiële hulp of verwijst mensen door naar hulpverleningsinstanties.

Helaas zien we in ons land een steeds groter wordende schulden problematiek door o.a. gestegen energiekosten en het steeds duurder worden van de dagelijkse boodschappen. We zijn in gesprek gegaan met een vertegenwoordiger van Humanitas en zullen in 2024 verdere plannen maken om mogelijk via deze organisatie steun te verlenen. Daarnaast hebben we onze steun toegezegd aan Stichting Schuldhulpmaatje De Bilt, een initiatief van de gezamenlijke kerken in De Bilt.

We roepen gemeenteleden op om bij te dragen aan de diaconale collectes en zijn dankbaar dat ook dit jaar weer een stijgende lijn zit in de giften. We vragen mensen zoveel mogelijk via de Appostelapp te doneren omdat hiermee de administratieve last behoorlijk vermindert. Het doneren via collectebonnen blijft mogelijk, ook is er een QR code in gebruik voor 'diaconie algemeen' en contant geld kan ook nog in ontvangst genomen worden. We proberen hiermee ook de gemeenteleden die niet digitaal willen of kunnen bijdragen de mogelijkheid te bieden om een bijdrage te doen.

Individuele financiële hulpverlening geschiedt door contacten met gemeenteleden, curatoren en/of bewindvoerders. Uitvoering ligt bij het DB, dat verantwoording aflegt aan het CvD. Anonimiteit heeft hierbij hoge prioriteit. Hulpvragen van niet-gemeenteleden worden doorverwezen naar de WOD.

Collectedoelen: De ADD doet elk jaar een voorstel aan het CvD voor collectedoelen, daarbij keuze makend uit de projecten van bijv. KiA, project 1027/GZB, voorstellen van gemeenteleden en verzoeken van diakenen. Het aandragen van doelen door gemeenteleden wordt gestimuleerd door verdubbeling van de opbrengst door de diaconie (met een maximum). Ruim van te voren worden de doelen bekendgemaakt in Kerkvenster, op websites van de kerken en in Zondagsbrieven. Nu de fysieke collectes vervallen zijn, is er in de diensten speciale aandacht voor het 'collectemoment' door presentaties en toelichtingen van het betreffende doel. Dit is met name ook belangrijk voor kinderen. 'Geven voor de ander' moet een wezenlijk onderdeel van de eredienst blijven.

De volgende doelen zijn gesteund in 2023:

St. Voorkom! St. Chris!

KiA tegen misbruik seksueel geweld jongeren, Colombia

KiA hulp aan Syrische vluchtelingen

St. Gave

Leger des Heils soepfiets Utrecht

KiA hulp aan ouderloze kinderen Zambia

KiA boerinnen Ghana

KiA/CCDB inkomen vrouwen in Bangladesh

KiA ouderen in Moldavië

Hosanna Home, weeskinderen in Myanmar (verdubbeling)

Binnenlands diaconaat via KiA

Woord en Daad, efficiënt watergebruik Sahel

GZB Hygiëne en gezondheidszorg India

Voedselhulp via kerken in Oekraïne

Mercy Ships

Aktie vakantietas

SAVE kinderarbeid tegengaan

KiA voedselproductie Myanmar

Bestrijding ondervoeding Rwanda

INLIA

ZOA hulpverlening na aardbeving Marokko/overstroming Libië

Rudolfstichting, jeugdorp De Glind

St. Zulu Aid, Hillcrest Aids Centre

Hulp aan kerken die voedsel verstrekken in Aleppo

Werkgelegenheid jongeren Nepal

Opbouw gemeentewerk Peru

KiA Bangladesh

Kinderen in de Knel, Oekraïne

Fonds klimaatslachtoffers en preventie klimaatverandering:

Ook dit jaar is weer een groot bedrag extra vrijgemaakt om doelen met dit thema te steunen. Hieruit werd bijvoorbeeld KiA gesteund i.v.m. de gevolgen van droogte in de hoorn van Afrika.

Fonds vluchtelingen:

Met zoveel mensen op de vlucht voor oorlogsgeweld is besloten extra te geven aan organisaties die vluchtelingen ondersteunen, zoals het Rode Kruis en ZOA.

Noodhulpcollecte:

Soms wordt er na een ramp een speciale collecte ingeroosterd, waarvan de opbrengst verdubbeld wordt door de diaconie. In 2023 gebeurde dit voor: ZOA wederopbouw na aardbeving in Turkije en Syrië en ook via ZOA hulp na aardbeving in Marokko en overstromingen in Libië. Dit alles zoveel mogelijk via de lokale kerken die hun kanalen midden in de samenleving hebben.

In de DK wordt in de avondmaalsdienst altijd een speciale collecte gehouden, gekozen door de diakenen van de DK. Dit jaar o.a. voor Tearfund Congo en voedselzekerheid in Pakistan.

Fondsen voor klimaatslachtoffers/klimaatpreventie en vluchtelingen; extra geld is er voor beide doelen beschikbaar gesteld.

Duurzaamheid:

Door de zgn. groene bijlage bij de beleidsnotitie 2021-2025 heeft de diaconie zich verbonden aan het thema duurzaamheid, als directe link naar ons geloof in de praktijk om aandacht te vragen voor klimaatverandering en teloorgang van de schepping. Dit heeft directe gevolgen voor natuur, dier en mens, hierbij worden juist de armste en meest kwetsbare mensen op aarde getroffen. Daarom zijn we als kerken ook Groene kerken, die beloofd hebben ieder jaar concrete stappen te zetten op het gebied van duurzaamheid in relatie tot ons geloof.

De AK heeft een duurzaamheidscommissie ingesteld van vijf leden uit beide kerken die het duurzame denken van gemeenteleden beoogt te bevorderen met diverse activiteiten, zoals een pagina in Kerkvenster, workshops, organiseren Micha zondag, enz. Aad zit namens de diaconie in deze commissie. Daarnaast is er ook een groep gemeenteleden die zich bezighoudt met het daadwerkelijk verduurzamen van de kerkelijke gebouwen. De commissie geeft ook groene tips door in de hoop het groene denken nog meer te laten landen in de gemeente.

Heel bijzonder was de musical 'Geloof en een hoop zonnepanelen' uitgevoerd door Kees Posthumus in de Oosterlichtkerk

Ook werd in samenwerking met gemeente De Bilt en het waterschap een 'klimaatinclusieve' parkeerplaats met wadi en veel groene aanplant met 1.500 inheemse planten gerealiseerd achter de OLK. Rond de Dorpskerk is er goede aandacht voor de Mathildetuin.

wij zijn een
**GROENE
KERK**

Indien u verdere informatie wenst over bijvoorbeeld het financieel jaarverslag of de anbi-status, dan verwijzen wij u naar de website www.pkndebilt.nl/diaconie. Hier treft u het beleidsplan 2021-2025 en beleidsnotitie Groene Kerk. U kunt ook informatie opvragen door een email te sturen naar diaconie@pkndebilt.nl